

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh về đánh giá tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư công năm 2020 và dự kiến kế hoạch đầu tư công năm 2021 tỉnh Quảng Nam

Qua xem xét Báo cáo số 217/BC-UBND ngày 04/12/2020 của UBND tỉnh về đánh giá tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư công năm 2020 và dự kiến kế hoạch đầu tư công năm 2021 tỉnh Quảng Nam, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với nhận định, đánh giá của UBND tỉnh, đồng thời báo cáo HĐND tỉnh một số nội dung sau:

I. Tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư công năm 2020

Kế hoạch đầu tư công năm 2020, được HĐND tỉnh quyết định tại Nghị quyết số 36/NQ-HĐND ngày 17/12/2019, với tổng kế hoạch vốn 6.552.287 triệu đồng. Trước tình hình hụt thu ngân sách, HĐND tỉnh đã quyết định cắt giảm, giãn vốn đầu tư phát triển. Kế hoạch vốn đầu tư năm 2020 sau khi điều chỉnh và phục hồi là 6.464.181 triệu đồng. Trong năm, UBND tỉnh đã thực hiện nhiều giải pháp nâng cao hiệu quả công tác quản lý đầu tư xây dựng; thường xuyên chỉ đạo đẩy nhanh công tác giải ngân, tiến độ nhiều công trình trọng điểm, đưa vào sử dụng để kịp chào mừng Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XXII, tạo điều kiện thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội.

Tuy nhiên, đa số thành viên của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cho rằng: Công tác quản lý đầu tư xây dựng cơ bản vẫn còn những tồn tại, hạn chế chưa được khắc phục triệt để đó là:

- Tiến độ triển khai nhiều dự án còn chậm, tỷ lệ giải ngân tương đối thấp. Tính đến 30/11/2020, kế hoạch vốn giải ngân là 3.679,163 tỷ đồng, đạt 56,9% kế hoạch vốn sau điều chỉnh, đạt 56,2% kế hoạch vốn giao từ đầu năm; trong đó, đối với kế hoạch vốn năm 2019 kéo dài sang năm 2020 giải ngân được 1.632,3/2.233,786 triệu đồng, đạt tỷ lệ 73,1%. Có 52 dự án có tỷ lệ giải ngân dưới 60% (20 dự án có tỷ lệ giải ngân 0%). Việc chậm giải ngân làm ảnh hưởng lớn đến hiệu quả sử dụng vốn đầu tư, nhất là các dự án sử dụng vốn ODA và vốn vay ưu đãi của các nhà tài trợ nước ngoài, gây lãng phí sử dụng vốn vay, tạo gánh nặng trả nợ lãi và các khoản phí khác cho ngân sách.

Tình hình chậm giải ngân các dự án trên địa bàn có nhiều nguyên nhân khác nhau. Theo ý kiến của một số đơn vị, địa phương cho rằng, ngoài nguyên nhân về công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, còn có nguyên nhân từ công tác quản lý đầu tư xây dựng chưa chặt chẽ; công tác chuẩn bị hồ sơ, hoàn chỉnh các thủ tục đầu tư còn chậm. Trong đó, có việc cho ý kiến tham gia, thẩm định, giải quyết hồ

sơ của một số sở, ngành không đầy đủ, điều chỉnh nhiều lần, gây mất nhiều thời gian hoàn chỉnh các thủ tục đầu tư; phương án phân bổ vốn còn một số trường hợp chưa hợp lý, chưa kiên quyết trong việc điều chuyển nguồn vốn đối với các dự án giải ngân thấp, không có khối lượng; thủ tục quyết toán một số công trình còn chậm.

- Đối với nợ khối lượng hoàn thành, mặc dù UBND tỉnh tập trung chỉ đạo quyết liệt, tuy nhiên, đến hết quý III/2020, tổng số nợ còn khá lớn 1.088,6 tỷ đồng, trong đó cấp tỉnh nợ 579,1 tỷ đồng, tập trung nhiều nhất ở Ban Quản lý khu kinh tế mở Chu Lai 420,4 tỷ đồng (chiếm 72,6%); cấp huyện nợ 509,5 tỷ đồng.

- Số dư nợ tạm ứng quá hạn đến nay còn khá cao, cấp tỉnh gần 88 tỷ đồng, cấp huyện gần 60 tỷ đồng. Việc thu hồi vốn ứng trước được các cấp chính quyền quan tâm, đã bố trí thu hồi 192,629 tỷ đồng. Tuy nhiên, đến nay vẫn còn 459,619 tỷ đồng chưa bố trí thu hồi (cấp tỉnh là 144,319 tỷ đồng), có một số địa phương có số dư vốn ứng trước khá cao như Quế Sơn 54,688 tỷ đồng, Tiên Phước 52,531 tỷ đồng, Phú Ninh 45,555 tỷ đồng, Tam Kỳ 41,677 tỷ đồng.

- Công tác quản lý một số dự án do sở chuyên ngành làm chủ đầu tư thiếu chặt chẽ, có sai phạm, chưa tuân thủ các quy trình thủ tục đầu tư theo các quy định pháp luật hiện hành.

II. Kế hoạch đầu tư công năm 2021

1) Nguyên tắc, tiêu chí, thứ tự ưu tiên bố trí kế hoạch vốn đầu tư công năm 2021

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất các nguyên tắc, tiêu chí, thứ tự ưu tiên bố trí kế hoạch vốn đầu tư công năm 2021. Riêng đối với các dự án bức thiết khởi công mới năm 2021 thực hiện phân bổ khi dự án hoàn thành công tác chuẩn bị đầu tư theo quy định.

2. Nguồn vốn và phương án phân bổ vốn đầu tư

a) Ban cơ bản thống nhất với dự kiến tổng nguồn vốn đầu tư công năm 2021 là 6.273,538 tỷ đồng, bằng 97% so với kế hoạch vốn thực hiện năm 2020. Trong đó, vốn đầu tư trong cân đối ngân sách địa phương là 4.034,715 tỷ đồng (*nguồn vốn xây dựng cơ bản tập trung là 856,251 tỷ đồng; nguồn thu sử dụng đất là 1.430 tỷ đồng; nguồn xổ số kiến thiết là 85 tỷ đồng, nguồn bội chi ngân sách địa phương 593,400 tỷ đồng, nguồn vượt thu, tăng thu, tiết kiệm chi là 659,563 tỷ đồng, nguồn bội chi ngân sách địa phương 851,6 tỷ đồng; nguồn khác là 77,159 tỷ đồng; nguồn thu hồi ngân sách cấp huyện 75,142 tỷ đồng*) bằng 87% so với kế hoạch vốn thực hiện năm 2020; nguồn vốn ngân sách trung ương 2.238,823 tỷ đồng, bằng 102% so với thực hiện năm 2020.

b) Về phương án phân bổ nguồn vốn đầu tư:

Tổng nguồn vốn đầu tư trong cân đối ngân sách địa phương là 4.034,715 tỷ đồng. Qua xem xét, Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với phương án phân bổ nguồn vốn đầu tư, ưu tiên bố trí vốn để thu hồi thanh toán nợ xây dựng cơ bản; thu hồi các khoản vốn ứng trước; dự án đã hoàn thành và bàn giao đưa vào sử dụng,

quyết toán nhưng chưa bố trí đủ vốn; vốn đối ứng cho dự án sử dụng vốn ODA và vốn vay ưu đãi của các nhà tài trợ nước ngoài; vốn đầu tư của Nhà nước tham gia thực hiện dự án theo phương thức đối tác công tư; dự án chuyên tiếp thực hiện theo tiến độ được phê duyệt. Tuy nhiên, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh báo cáo một số nội dung quan tâm sau:

- Phương án phân bổ cho các nguồn vốn ODA năm 2021 là 1.250 tỷ¹ là khá lớn. Trong khi, kế hoạch vốn cho các dự án ODA năm 2020 sau khi điều chỉnh là 718 tỷ đồng (phải cắt giảm, trả lại cho trung ương 786 tỷ đồng), tuy nhiên tỷ lệ giải ngân đến thời điểm hiện tại mới đạt 394 tỷ đồng/718 tỷ đồng. Do vậy, có ý kiến cho rằng nguồn vốn phân bổ cho ODA năm 2021 là quá cao so với số giải ngân của năm 2020; đề nghị cơ quan chuyên môn giải trình làm rõ thêm tình hình triển khai các dự án ODA, tính khả thi giải ngân nguồn vốn này.

- Về phương án bố trí các dự án khắc phục bão lụt, dự án cấp thiết và danh mục dự án chuẩn bị đầu tư năm 2021

Có 11 dự án sửa chữa khắc phục bão lụt với tổng mức đầu tư là 827 tỷ đồng, trong đó ngân sách tỉnh là 651 tỷ đồng, kế hoạch vốn năm 2021 bố trí 232,5 tỷ đồng; 12 dự án cấp thiết với tổng mức đầu tư là 498,6 tỷ đồng, trong đó ngân sách tỉnh 100%, kế hoạch vốn năm 2021 dự kiến bố trí 71,3 tỷ đồng; 19 dự án chuẩn bị đầu tư năm 2021, kế hoạch vốn là 30 tỷ đồng.

Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất chủ trương bố trí vốn để kịp thời sửa chữa, khắc phục các đoạn tuyến, công trình bị hư hỏng, sạt lở, sụn lún sau thiên tai, nhất là khắc phục ngay các công trình, đảm bảo an toàn đi lại, vận chuyển hàng hóa; đồng thời thống nhất thực hiện công tác chuẩn bị đầu tư một số công trình, triển khai đầu tư một số dự án cấp thiết phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và trong năm 2021. Tuy nhiên, Ban nhận thấy một số dự án khắc phục bão lụt đề xuất quy mô đầu tư lớn, sửa chữa, nâng cấp lại hoàn toàn (cả tuyến) nên tổng mức đầu tư khá lớn (02 dự án có tổng mức đầu tư 170 tỷ đồng/dự án; 03 dự án có tổng mức đầu tư từ 90-110 tỷ đồng/dự án); phương án phân bổ chưa đảm bảo quy định của Luật Đầu tư công (đến nay các dự án chưa thực hiện các thủ tục chuẩn bị đầu tư; một số dự án chưa rõ về sự phù hợp với quy hoạch phát triển ngành; chưa rõ yêu cầu tính cấp thiết, tác động lan tỏa, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội; việc giao chủ đầu tư cho các sở ngành là chưa tuân thủ chủ trương của HĐND tỉnh tại Nghị quyết số 26/NQ-HĐND ngày 15/7/2020.

Bên cạnh đó, trong điều kiện cân đối nguồn vốn đầu tư công năm 2021, cũng như kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025 còn hạn chế²; nhu cầu sửa chữa, khắc phục công trình ở các địa phương sau thiên tai còn rất lớn; sự hạn chế trong quản lý dự án một số dự án do sở, ngành làm chủ đầu tư trong thời gian

¹ Đối ứng ODA 100 tỷ đồng; bội chi ngân sách địa phương 851 tỷ đồng; ngân sách trung ương cấp phát 569 tỷ đồng

² Theo dự kiến kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025 trình HĐND tỉnh cho ý kiến lần 02 tại kỳ họp thứ 19, đối với các dự án thuộc lĩnh vực giao thông: vẫn chưa cân đối đủ 580 tỷ đồng để bố trí cho các dự án chuyên tiếp của giai đoạn 2016-2020 chuyển sang; chưa cân đối được nguồn để bố trí dự án khởi công mới trong giai đoạn 2021-2025 sử dụng vốn ngân sách tỉnh

qua. Do đó, để đảm bảo hiệu quả trong sử dụng nguồn vốn đầu tư công, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị HĐND tỉnh giao Thường trực HĐND tỉnh phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức khảo sát, kiểm tra hiện trạng đối với những công trình, dự án sửa chữa khắc phục sau thiên tai tại một số địa phương; làm rõ về sự phù hợp quy hoạch ngành, tính cấp thiết, sự tác động phát triển kinh tế - xã hội đối với những dự án cấp thiết, dự án chuẩn bị đầu tư năm 2021; khả năng cân đối nguồn vốn (nguồn vốn ODA, nguồn ngân sách trung ương hỗ trợ mục tiêu, nguồn vốn ngân sách tỉnh, nguồn vốn cấp huyện) để thống nhất, quy mô đầu tư các hạng mục công trình sửa chữa khắc phục bão lụt; dự án cấp thiết, dự án chuẩn bị đầu tư năm 2021, làm cơ sở để các cơ quan liên quan lập báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định trong thời gian sớm nhất, trước khi quyết định phân bổ vốn thực hiện.

Riêng đối với dự án hoàn thiện hạ tầng gói thầu số 01 khu tái định cư, nhà ở công nhân Tam Anh Nam, Ban đề nghị chủ đầu tư lập thủ tục, trình phê duyệt quyết toán dự án Cơ sở hạ tầng Khu tái định cư, nhà ở công nhân Tam Anh Nam, huyện Núi Thành (phần trước đây đã đầu tư), trước khi lập thủ tục đề xuất chủ trương đầu tư dự án này trình HĐND tỉnh quyết định chủ trương đầu tư theo kết luận của Thường trực HĐND tỉnh tại Thông báo số 50/TB-HĐND ngày 15/9/2020.

Xét thời gian thực hiện lập báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư đến khi thực hiện thủ tục đấu thầu thi công là khá lâu; trong khi yêu cầu phải giải ngân hết 100% kế hoạch vốn trong năm theo quy định của Luật đầu tư công năm 2019³, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh đề nghị HĐND tỉnh xem xét dành phần vốn dự kiến bố trí cho những dự án này để bố trí cho một số dự án đã đảm bảo thủ tục đầu tư (đã phê duyệt thiết kế bản vẽ thi công và dự toán, phê duyệt dự án đầu tư, phê duyệt kế hoạch tổ chức đấu thầu tư vấn khảo sát, lập thiết kế bản vẽ thi công - dự toán) bị cắt giảm vốn trong năm 2020 do tình hình hụt thu⁴ và một số dự án quan trọng khác nhằm đẩy nhanh tiến độ, hoàn thành trong năm 2021 theo quy định⁵.

III. Kiến nghị, đề xuất:

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh đề nghị HĐND, UBND tỉnh quan tâm một số nội dung sau:

1. Tập trung tăng cường các giải pháp huy động tối đa các nguồn vốn cho đầu tư phát triển trong thời gian đến để bố trí đủ nguồn vốn hoàn thành dự án đảm bảo thời gian quy định.

2. Tăng cường công tác quản lý đầu tư, kiểm tra, giám sát chặt chẽ trong quá trình thi công dự án đảm bảo tuân thủ đúng quy định pháp luật về đầu tư công; xử lý nghiêm các trường hợp sai phạm.

3. Thực hiện nghiêm chủ trương của HĐND tỉnh tại Nghị quyết số 26/NQ-HĐND ngày 15/7/2020 của HĐND tỉnh liên quan đến thực hiện kế hoạch đầu tư

³ Thời gian giải ngân kế hoạch vốn đầu tư công năm 2021 là đến 31/01/2022.

⁴ Dự án Đường từ trung tâm huyện Tây Giang đi huyện Đông Giang; dự án Đường nội thị thị trấn Prao .

⁵ Thời gian bố trí vốn thực hiện cho dự án nhóm A không quá 6 năm, nhóm B không quá 4 năm, nhóm C không quá 3 năm.

công. Trong đó, kiên quyết thực hiện giao cho các Ban quản lý dự án chuyên ngành làm chủ đầu tư đối với các công trình do cấp tỉnh quản lý.

4. Căn cứ Nghị quyết số 12/2020/NQ-HĐND ngày 20/11/2020 của HĐND tỉnh về Quy định phân cấp nhiệm vụ chi đầu tư phát triển giữa ngân sách cấp tỉnh và ngân sách cấp huyện trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021-2025, đề nghị UBND tỉnh thực hiện phân cấp triệt để cho cấp huyện chịu trách nhiệm thẩm định, quyết định chủ trương đầu tư, quyết định phê duyệt dự án đầu tư đối với các công trình do cấp huyện quản lý.

5. Chỉ đạo quyết liệt các chủ đầu tư, các ngành, địa phương tăng cường phối hợp, đẩy nhanh tiến độ thực hiện các thủ tục đầu tư theo quy định; kiểm soát quy trình, thời hạn thẩm định, tham gia ý kiến của các ngành chuyên môn, quy trách nhiệm, có chế tài xử lý trách nhiệm đối với các cơ quan, đơn vị, cá nhân kéo dài thời hạn giải quyết hồ sơ, thực hiện sai quy trình, thủ tục đầu tư; cho tạm ứng vốn nhưng không có khối lượng thanh toán làm phát sinh tăng nợ tạm ứng quá hạn. Đẩy nhanh tiến độ quyết toán các dự án hoàn thành.

6. Thực hiện quyết liệt, kịp thời điều chuyển vốn của các dự án chậm giải ngân, không có khối lượng cho các dự án khác có nhu cầu, đảm bảo hiệu quả sử dụng vốn. Theo dõi chặt chẽ tiến độ giải ngân của các dự án sử dụng vốn ODA và vốn vay ưu đãi nước ngoài để kịp thời có giải pháp xử lý nhằm giảm việc trả nợ lãi vay, các khoản phí khác có liên quan.

7. Tổ chức hội nghị chuyên đề bàn giải pháp đẩy mạnh công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, tháo gỡ khó khăn cho chủ đầu tư trong quá trình hoàn thiện hồ sơ thủ tục đầu tư theo quy định; ban hành quy định trình tự, thủ tục đầu tư các dự án đầu tư công trên địa bàn tỉnh trong giai đoạn 2021-2025.

8. Thường xuyên theo dõi, quản lý công tác đấu thầu qua mạng theo quy định, đảm bảo tính công khai, minh bạch, cạnh tranh, hiệu quả trong hoạt động đấu thầu, góp phần nâng cao hiệu quả đầu tư.

IV. Về dự thảo Nghị quyết: Trên cơ sở ý kiến thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh nêu trên, đề nghị cơ quan soạn thảo hoàn chỉnh dự thảo nghị quyết, đảm bảo thể thức, kỹ thuật trình bày văn bản theo quy định.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách về tình hình thực hiện kế hoạch đầu tư năm 2020 và kế hoạch đầu tư xây dựng năm 2021, kính trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- TT HĐND, UBND tỉnh;
- Các Ban HĐND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Đại biểu khách mời;
- VP HĐND tỉnh: CPVP, TH;
- Lưu VT, TH (Châu).

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Đức

